

**RAAD VAN
DE EUROPESE UNIE**

**Brussel, 11 april 2008 (15.04)
(OR. en)**

8286/08

LIMITE

**JUSTCIV 68
CONSOM 39**

NOTA

---

van:	het Coreper (2e deel)
aan:	de Raad
Betreft:	Ontwerp-verslag aan de Raad betreffende het tot stand brengen van een gemeenschappelijk referentiekader voor het Europees contractenrecht

---

I. INLEIDING

1. De Raad JBZ heeft in april 2007 besloten het Comité burgerlijk recht op te dragen een standpunt van de Raad over de fundamentele aspecten van een mogelijk toekomstig gemeenschappelijk referentiekader te bepalen.¹ Gezien deze opdracht en tegen de achtergrond van de presentatie van het tweede voortgangsverslag van de Commissie over het gemeenschappelijk referentiekader dat op 25 juli 2007 aan de Raad is toegezonden ², heeft het Comité dit dossier besproken op twee vergaderingen in 2007 en nog twee vergaderingen in 2008, die uitsluitend aan dit onderwerp waren gewijd.

---

¹ 8548/07 JUSTCIV 90.

² 12269/07 CONSOM 98 JUSTCIV 220.

2. Op basis van deze besprekingen is het Sloveense voorzitterschap thans van oordeel dat de Raad zijn standpunt moet vaststellen over vier fundamentele aspecten van het gemeenschappelijk referentiekader, teneinde de toekomstige werkzaamheden van de Commissie op dit gebied aan te sturen. Voorts heeft het netwerk van onderzoekers dat in 2003 is opgericht om een gemeenschappelijk referentiekader voor het Europees contractenrecht tot stand te brengen, onlangs een eerste resultaat van zijn werkzaamheden gepresenteerd in de vorm van een ontwerp voor het gemeenschappelijk referentiekader.
3. Het voorzitterschap heeft dit ontwerpverslag ten behoeve van de Raad opgesteld op basis van de besprekingen in het Comité burgerlijk recht (algemene vraagstukken) in 2007 en 2008 en het tweede voortgangsverslag van de Commissie, alsook op basis van de presentatie van het bovenvermelde academische ontwerp voor het gemeenschappelijk referentiekader. Aangezien dit academische ontwerp pas zeer onlangs is ingediend, is er echter nog geen uitvoerige analyse van gemaakt.

II. DE BESPREKINGEN IN HET COMITÉ BURGERLIJK RECHT

4. In de besprekingen in het Comité burgerlijk recht stonden vier basiselementen centraal: a) het doel, b) de inhoud, c) het toepassingsgebied en d) de rechtsgevolgen.

a) Doel

5. Het Comité heeft een aantal mogelijkheden overwogen met betrekking tot het doel van het gemeenschappelijk referentiekader. De mogelijkheid om het contractenrecht van de lidstaten aan de hand van het gemeenschappelijk referentiekader te harmoniseren door het opstellen van een Europees burgerlijk wetboek, werd van meet af aan verworpen. Ook een gemeenschappelijk referentiekader in de vorm van een consistent geheel van standaardvoorwaarden van het contractenrecht waaruit ondernemingen en handelsverenigingen het op een specifiek contract toepasselijk recht zouden kunnen kiezen, werd verworpen.
6. De keuze van het Comité is gevallen op een gemeenschappelijk referentiekader als een van de mogelijke instrumenten ten behoeve van de communautaire wetgevers voor het verbeteren van de kwaliteit van de wetgeving. Dat zou betekenen dat het gemeenschappelijk referentiekader voor de wetgevers op het niveau van de Gemeenschap als leidraad zou kunnen dienen bij het maken van nieuwe wetgeving of het wijzigen van bestaande wetgeving. Het zou een bijdrage vormen tot een samenhangender communautaire wetgeving en zodoende de kwaliteit van de wetgeving verbeteren.

7. Het Comité vond het geen goed idee het gemeenschappelijk referentiekader ook voor de nationale wetgevers te doen gelden, maar gaf niettemin toe dat het ook voor hen een referentie of inspiratiebron kan zijn en tot een meer samenhangende toepassing van de communautaire wetgeving in de lidstaten kan bijdragen.

b) Inhoud

8. Het Comité heeft verschillende mogelijkheden besproken om de inhoud van het gemeenschappelijk referentiekader te bepalen. Omdat het Comité het gemeenschappelijk referentiekader opvat als een instrument om de kwaliteit van de wetgeving te verbeteren, werden de optie om het gemeenschappelijk referentiekader te zien als niet meer dan een systematisch overzicht en een compilatie van nationale rechtsbeginselen, alsook de mogelijkheid om het tot een loutere consolidatie en systematisch overzicht van het tot dusver op communautair niveau ontwikkelde contractenrecht te herleiden, verworpen.
9. Wel was het Comité gewonnen voor het idee om in het gemeenschappelijk referentiekader een reeks definities, algemene beginselen en modelvoorschriften op het gebied van het contractenrecht op te nemen. Zonder vooruit te lopen op de precieze inhoud van deze definities, algemene beginselen en modelvoorschriften was het Comité het erover eens dat deze moeten worden afgeleid uit de bestaande communautaire wetgeving op het gebied van het contractenrecht, uit de nationale wetgevingen en de juridische tradities, alsmede uit het vele materiaal dat geproduceerd is door het onderzoeksnetwerk en de belanghebbenden, alsook uit ander onderzoek dat op dit terrein is verricht.

c) Toepassingsgebied

10. Het Comité heeft drie mogelijkheden besproken met betrekking tot het toepassingsgebied van het gemeenschappelijk referentiekader: uitsluitend consumentencontractenrecht, algemeen contractenrecht exclusief consumentencontractenrecht en algemeen contractenrecht inclusief consumentencontractenrecht. Na de argumenten voor en tegen elke mogelijkheid zorgvuldig tegen elkaar te hebben afgewogen, heeft het Comité gekozen voor een alomvattend gemeenschappelijk referentiekader dat het algemene contractenrecht bestrijkt, met inbegrip van het consumentencontractenrecht, om de eenvoudige reden dat het consumentencontractenrecht bezwaarlijk los van het algemene contractenrecht kan worden gezien en er moeilijk uit kan worden gelicht.

11. Het gemeenschappelijk referentiekader zou in het licht van de inhoud zoals deze door het Comité is vastgesteld, alle aspecten van de contractuele betrekkingen kunnen bestrijken, van de precontractuele fase tot en met de uitvoering of gebrekkige uitvoering van de overeenkomsten. Een dergelijk alomvattend referentiekader zou beschouwd kunnen worden als een effectief instrument voor betere wetgeving op het gebied van het contractenrecht. Het zou rekening moeten houden met het resultaat van de lopende herziening van het acquis inzake consumentencontracten.

d) Rechtsgevolgen

12. Het Comité heeft een aantal mogelijkheden besproken met betrekking tot de rechtsgevolgen van een toekomstig gemeenschappelijk referentiekader. Het Comité heeft de mogelijkheid verworpen om een door de lidstaten uit te voeren bindend rechtsinstrument in het leven roepen, alsook de mogelijkheid om het referentiekader een vorm te doen aannemen waardoor het voor de communautaire wetgevers bindend zou worden, in die zin dat zij er niet van zouden kunnen afwijken.
13. Het Comité heeft daarentegen geopteerd voor een gemeenschappelijk referentiekader als een reeks richtsnoeren die de wetgevers op communautair niveau vrijwillig in het wetgevingsproces kunnen gebruiken als gemeenschappelijke inspiratie- of referentiebron. Om te bereiken dat het gemeenschappelijk referentiekader tot meer samenhang en kwaliteit in de communautaire wetgeving leidt, dienen de communautaire wetgevers bij het opstellen van nieuwe wetgeving of het herzien van bestaande wetgeving aandacht te schenken aan de daarin vervatte definities, algemene beginselen en modelvoorschriften.

III. STANDPUNT RAAD

14. Derhalve beveelt het Comité aan dat de Raad in verband met fundamentele aspecten van een mogelijk toekomstig gemeenschappelijk referentiekader waarom de Raad JBZ in april 2007, heeft verzocht, het in dit verslag omschreven standpunt inneemt; dit kan als volgt worden samengevat:

- a) **Doel van het gemeenschappelijk referentiekader:** een voor de communautaire wetgevers bestemd instrument voor betere wetgeving;
  - b) **Inhoud van het gemeenschappelijk referentiekader:** een aan diverse bronnen te ontleen reeks definities, algemene beginselen en modelvoorschriften op het gebied van het contractenrecht;
  - c) **Toepassingsgebied van het gemeenschappelijk referentiekader:** algemeen contractenrecht, met inbegrip van consumentencontractenrecht;
  - d) **Rechtsgevolgen van het gemeenschappelijk referentiekader:** een reeks niet bindende richtsnoeren die de wetgevers op communautair niveau vrijwillig in het wetgevingsproces kunnen gebruiken als gemeenschappelijke inspiratie- of referentiebron.
15. De toekomstige werkzaamheden betreffende het gemeenschappelijk referentiekader of de bespreking van alle relevante aspecten in de Raad in een later stadium, worden door dit standpunt van de Raad geheel onverlet gelaten. Evenmin wordt op enigerlei wijze vooruitgelopen op een gedachtewisseling over de behoefte aan, of de mogelijkheid van, een rechtsgrondslag voor het gemeenschappelijk referentiekader.

IV. BESLUIT

16. Het Coreper beveelt de Raad aan:
- a) nota te nemen van dit verslag en het te bevestigen als het standpunt van de Raad over fundamentele aspecten van het toekomstige gemeenschappelijk referentiekader;
  - b) het verslag met het standpunt van de Raad aan de Commissie toe te zenden, met het verzoek daarmee terdege rekening te houden bij haar toekomstige werkzaamheden met betrekking tot het gemeenschappelijk referentiekader;
  - c) overeen te komen dit verslag ter informatie voor te leggen aan de Europese Raad en het eveneens ter informatie toe te zenden aan het Europees Parlement, en
  - d) er nota van te nemen dat het Comité burgerlijk recht regelmatig aandacht zal besteden aan de werkzaamheden van de Commissie betreffende het gemeenschappelijk referentiekader.